

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

- Udstedelsesdato: 15.07.2004
- **1.1 Produktidentifikator**
- Handelsnavn: **P400 SC**
- **1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes**
- Stoffets/præparatets anvendelse Alkalisk rensningsmiddel
- **1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet**
- **Producent / Leverandør:**
Stratasys, Inc. Tel +1 952 937 3000
7665 Commerce Way Fax +1 952 937 0070
Eden Prairie, MN 55344
USA

In Europe:

C.S.B. GmbH
Parkstraße 29
D-47829 Krefeld
Germany

Tel.: +49-2151-6520860
Fax: +49-2151-6520869
E-Mail: info@csb-online.de

- E-mail-adresse for den kompetente person, der er ansvarlig for sikkerhedsdatabladet sdb@csb-online.de
- For yderligere information: Salg / Teknik
- **1.4 Nødtelefon:** Lige som ovenfor

PUNKT 2: Fareidentifikation

- **2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen**
- Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008

GHS05 ætsning

- Skin Corr. 1A H314 Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.
- Klassificering i henhold til Rådets direktiv 67/548/EØF eller direktiv 1999/45/EF

C; Ætsende

- R35: Alvorlig ætsningsfare.
- **Klassificeringssystem:**
Produktet er mærkningspligtigt i henhold til beregningsmetoden i "EF's almindelige klassificeringsdirektiv for præparater" i sidste gældende udgave.
- **2.2 Mærkningselementer**
- **Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**
Dette produkt er klassificeret og mærket iht. CLP-forordningen.
- **Farepiktogrammer**

GHS05

- **Signalord Fare**
- **Farebestemmende komponent(er) til etikettering:**
Natriumhydroxid
dinatriummetasilicat, pentyhydrat
- **Risikosætninger**
H314 Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.

(Fortsættes på side 2)

DK

Handelsnavn: P400 SC

(Fortsat fra side 1)

Sikkerhedssætninger

- P260 Indånd ikke pulver/røg/gas/tåge/damp/spray.
 P280 Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjensbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.
 P303+P361+P353 VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilmudset tøj tages straks af/fjernes. Skyl/brus huden med vand.
 P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØJNE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
 P310 Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.
 P301+P330+P331 I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Skyl munden. Fremkald IKKE opkastning.
 P405 Opbevares under lås.
- **2.3 Andre farer**
 · **Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**
 · **PBT:** Ikke relevant.
 · **vPvB:** Ikke relevant.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer
3.2 Kemisk betegnelse: Blandinger

· **Beskrivelse:** Blanding med nedenstående stoffer med ufarlige tilsætningsstoffer.

Farlige indholdsstoffer:

CAS: 497-19-8 EINECS: 207-838-8 Indeksnummer: 011-005-00-2	natriumcarbonat ☒ Xi R36 ⚠ Eye Irrit. 2, H319	50-100%
CAS: 1310-73-2 EINECS: 215-185-5 Indeksnummer: 011-002-00-6	Natriumhydroxid ☒ C R35 ⚠ Met. Corr.1, H290; Skin Corr. 1A, H314	10-25%
CAS: 151-21-3 EINECS: 205-788-1	natriumdodecylsulfat ☒ Xn R21/22; ☒ Xi R36/38 ⚠ Acute Tox. 4, H302; Acute Tox. 4, H312; Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319	< 2,5%
CAS: 10213-79-3 EINECS: 229-912-9 Indeksnummer: 014-010-00-8	dinatriummetasilicat, pentyhydrat ☒ C R34; ☒ Xi R37 ⚠ Met. Corr.1, H290; Skin Corr. 1B, H314; ⚠ STOT SE 3, H335	< 2,5%

· **Yderligere anvisninger:** Teksten til de anførte farehenvísninger fremgår af kapitel 16.

Indholdsstoffer i henhold til forordning (EF) Nr. 648/2004:

anioniske overfladeaktive stoffer, polycarboxylater, nonioniske overfladeaktive stoffer	< 5%
---	------

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger
4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

· **Generelle anvisninger:** Tøj, der er forurenede med produktet, skal tages af med det samme.

Efter indånding:

Tilførsel af friskluft, i givet fald kunstigt åndedræt, varme. Lægen skal konsulteres.
 I tilfælde af bevidstløshed skal den tilskadede lægges ned og transporteres i stabilt sideleje.

Efter hudkontakt:

Vaskes omgående af med vand.
 Der kræves hurtig lægebehandling, da ætsninger, der ikke behandles kan medføre sår, der vanskeligt heler.

Efter øjenkontakt:

Skyl øjnene med åbent øjenlåg i flere minutter under rindende vand.
 Tilkald straks læge.
 Beskyt det øje, der ikke er kommet til skade.
 Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.

(Fortsættes på side 3)

DK

Handelsnavn: P400 SC

(Fortsat fra side 2)

- **Efter indtagelse:**
Drik rigeligt vand og sørg for frisk luft. Tilkald omgående læge.
Opkastning skal ikke udløses - fare for perforation!
- **4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

- **5.1 Slukningsmidler**
- **Egnede slukningsmidler:**
CO₂ slukningspulver eller vandspraystråle. Større brande bekæmpes med vandspraystråle eller alkoholbestandigt skum.
- **Slukningsmidler, der er uegnede af sikkerhedsmæssige grunde: ingen**
- **5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen**
Svovloxider (SO_x)
Natriumoxid (Na₂O)
Carbonmonoxid (CO) og carbondioxid (CO₂)
- **5.3 Anvisninger for brandmandskab**
- **Særlige værnemidler:** Der skal bæres luftforsynet åndedrætsværn.
- **Yderligere oplysninger**
Brandrester og forurenede slukningsvand skal bortskaffes i overensstemmelse med myndighedernes retningslinjer.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

- **6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**
Bær beskyttelsesudstyr. Hold ubeskyttede personer borte.
Sørg for tilstrækkelig udluftning.
Undgå støvdannelse.
Undgå indånding af støv.
Undgå kontakt med huden og øjnene.
- **6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:**
Må ikke udledes i kloaksystemet/overfladevand/grundvand.
I tilfælde af indtrængen i vandløb eller kloaksystem skal de pågældende myndigheder underrettes.
- **6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:**
Sørg for tilstrækkelig udluftning.
Opsamles mekanisk.
Fyldes på egnede beholdere for genbrug eller bortskaffelse.
- **6.4 Henvisning til andre punkter** Informationer vedrørende personlige værnemidler se kapitel 8.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

- **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering**
Undgå støvdannelse.
Støvdannelser, som ikke kan undgås skal jævnlige fjernes
Indånd ikke støv.
Undgå absolut kontakt med huden og øjnene.
Bemærk grænseværdier.
Ved fortynding hældes produktet altid i vand, ikke omvendt
- **Anvisninger vedrørende brand- og eksplosionsbeskyttelse:** Der kræves ingen særlige forholdsregler.

(Fortsættes på side 4)

DK

Handelsnavn: P400 SC

(Fortsat fra side 3)

- **7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed**
- **Opbevaring:**
- **Krav til opbevaringsrum og beholdere:** Bemærk forskrifter med hensyn til vand.
- **Henvisninger vedrørende opbevaring med andre stoffer:** Må ikke opbevares sammen med syrer.
- **Yderligere oplysninger vedrørende opbevaringsbetingelserne:**
 - Opbevares køligt og tørt i tætsluttende beholdere.
 - Opbevar beholderen på et godt ventileret sted.
 - Opbevares aflåst og utilgængeligt for børn
- **7.3 Særlige anvendelser** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

- **Yderligere anvisninger vedrørende udformning af tekniske anlæg:** Ingen yderligere oplysninger, se punkt 7.
- **8.1 Kontrolparametre**

 · **Indholdsstoffer med arbejdspladsrelaterede grænseværdier, der skal overvåges:**
1310-73-2 Natriumhydroxid

GV (DK)	2 mg/m ³
	L

- **Yderligere anvisninger:** Baseret på de lister, der var gældende på tidspunktet for udarbejdelsen.
- **8.2 Eksponeringskontrol**
- **Personlige værnemidler:**
- **Generelle forholdsregler vedrørende beskyttelse og hygiejne:**
 - Skal holdes borte fra føde- og drikkevarer og foderstoffer.
 - Forurenet, gennemvædet tøj skal det tages af med det samme.
 - Undgå indånding af støv.
 - Undgå kontakt med øjne og hud.
 - Vask hænder inden der holdes pause og ved arbejdsophør.
- **Åndedrætsværn:** Særlige forholdsregler kræves ikke om grænseværdierne er ikke overskridt.
- **Håndbeskyttelse:**
 - Handsker som tåler lud
 - Inden hver ny brug af handsken, skal det kontrolleres, at den er tæt.
 - Handskematerialet skal være uigennemtrængeligt og kunne tåle produktet/stoffet/præparatet.
 - Ved valg af handskematerialet skal der tages højde for gennemtrængningstider, permeabilitetstal og nedbrydning.
- **Handskemateriale:**
 - Naturgummi (latex)
 - Handsker af PVC
- **Handskematerialets gennemtrængningstid**
 - Hos handskefabrikanten skal man forespørge om den nøjagtige gennemtrængningstid og overholde denne.
- **Øjenbeskyttelse:** Tætsluttende beskyttelsesbriller
- **Kropsbeskyttelse:** Beskyttelsesbeklædning, der tåler lud

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

- **9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**
- **Generelle oplysninger**
- **Udseende:**
 - Form:** Granulat
 - Perler
 - Farve:** hvid
 - Lugt:** lugtfri

(Fortsættes på side 5)

-DK

Handelsnavn: P400 SC

(Fortsat fra side 4)

· Lugttærskel:	ikke bestemt
· pH-værdi:	~ 13 (soln.)
· Tilstandsændring	
Smeltepunkt/smelteområde	ikke bestemt
Kogepunkt/kogekområde	ikke relevant
· Flammepunkt:	ikke relevant
· Antændelighed (fast, i luftform):	ikke relevant
· Antændelsepunkt:	ikke relevant
· Nedbrydningsstemperatur:	ikke bestemt
· Selvantændelighed:	Produktet er ikke selvantændeligt.
· Eksplodingsfare:	Produktet er ikke eksplosivt.
· Eksplodingsgrænser:	
Nedre:	ikke relevant
Øvre:	ikke relevant
· Brandfremmende egenskaber	ikke relevant
· Damptryk:	ikke bestemt
· Densitet:	ikke bestemt
· Opløselighed i/blandbarhed med	
Vand:	opløselig
· Viskositet:	
dynamisk:	ikke relevant
kinematisk:	ikke relevant
· 9.2 Andre oplysninger	Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet**
- **10.2 Kemisk stabilitet**
- **Termisk nedbrydning/forhold, der bør undgås** Ingen nedbrydning ved formålsbestemt brug.
- **10.3 Risiko for farlige reaktioner**
 Kraftig eksoterm reaktion med syrer.
 Reaktioner med metaller under dannelse af hydrogen.
- **10.4 Forhold, der skal undgås** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **10.5 Materialer, der skal undgås:**
 Stærke syrer
 Uædle metaller
- **10.6 Farlige nedbrydningsprodukter:**
 Svovloxider (SO_x)
 Natriumoxid (Na₂O)
 Carbonmonoxid (CO) og carbondioxid (CO₂)

DK

(Fortsættes på side 6)

Handelsnavn: P400 SC

(Fortsat fra side 5)

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

- **11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger**
- **Akut toksicitet:**

 · **Klassificeringsrelevante LD/LC50-værdier:**
497-19-8 natriumcarbonat

Oral	LD50	4090 mg/kg (rotte)
Dermal	LD50	2000 mg/kg (kanin)
Inhalation	LC50/1 h	2,3 mg/l (rotte) (LC50/2h)

1310-73-2 Natriumhydroxid

Oral	LD50	2000 mg/kg (rotte)
------	------	--------------------

- **Primær irritationsvirkning:**
- **På huden:** Virker stærkt ætsende på hud og slimhinder.
- **på øjet:** Virker stærkt ætsende.
- **Sensibilisering:** Der er ikke kendskab til nogen sensibiliserende virkning.
- **Yderligere toksikologiske oplysninger:**
 Ifølge beregningsmetoden i henhold til beregningsmetoden i "EF's almindelige klassificeringsdirektiv for præparater" i sidste gældende udgave har produktet følgende farer:
 Ætsende
 Virker ved indtagelse stærkt ætsende på mundhulen og svelget samt fare for perforation af spiserøret og maven.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

- **12.1 Toksicitet**

 · **Toksicitet i vand:**
497-19-8 natriumcarbonat

EC50/48 h	256 mg/l (daphnia magna)
LC50/96 h	740 mg/l (gambusia affinis)
	300 mg/l (lepomis macrochirus)

1310-73-2 Natriumhydroxid

EC50/48 h	> 100 mg/l (daphnia magna)
LC50/48 h	133 - 189 mg/l (leuciscus idus)
LC50/96 h	99 mg/l (lepomis macrochirus)
	45,4 mg/l (onchorhyncus mykiss)

- **12.2 Persistens og nedbrydelighed** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **12.3 Bioakkumuleringspotentiale** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **12.4 Mobilitet i jord** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **Yderligere økologiske oplysninger:**
- **Generelle anvisninger:** WGK 1 (Selvklassificering): svagt vandforurenende.
- **12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke relevant.
- **vPvB:** Ikke relevant.
- **12.6 Andre negative virkninger** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

- **13.1 Metoder til affaldsbehandling**
- **Anbefaling:** Bortskaffelse ifølge myndighedernes forskrifter.

(Fortsættes på side 7)

-DK-

Handelsnavn: P400 SC

(Fortsat fra side 6)

- **Urensede emballager:**
- **Anbefaling:** Bortskaffes i overensstemmelse med myndighedernes forskrifter.
- **Anbefalet rengøringsmiddel:** Vand, eventuelt tilsat rengøringsmidler.

PUNKT 14: Transportoplysninger

· 14.1 UN-nummer · ADR, IMDG, IATA	UN1823
· 14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name) · ADR · IMDG, IATA	UN 1823 NATRIUMHYDROXID, FAST, BLANDING SODIUM HYDROXIDE, SOLID, MIXTURE
· 14.3 Transportfareklasse(r) · ADR	
	
· klasse · Faremærkat	8 (C6) Ætsende stoffer 8
· IMDG, IATA	
	
· Class · Label	8 Corrosive substances. 8
· 14.4 Emballagegruppe · ADR, IMDG, IATA	II
· 14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren · Kemler-tal: · EMS-nummer: · Segregation groups	Advarsel: Ætsende stoffer 80 F-A,S-B Alkalis
· 14.7 Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden	Ikke relevant.
· Transport/yderligere oplysninger:	
· ADR · Undtagne mængder (EQ): · Begrænsede mængder (LQ): · Transportkategori · Tunnelrestriktionskode	E2 1 kg 2 E
· UN "Model Regulation":	UN1823, NATRIUMHYDROXID, FAST, BLANDING, 8, II

-DK-

(Fortsættes på side 8)

Handelsnavn: P400 SC

(Fortsat fra side 7)

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

- **15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø**
- **Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**
Dette produkt er klassificeret og mærket iht. CLP-forordningen.
- **Farepiktogrammer**

GHS05

- **Signalord Fare**
- **Farebestemmende komponent(er) til etikettering:**
Natriumhydroxid
dinatriummetasilicat, pentyhydrat
- **Risikosætninger**
H314 Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.
- **Sikkerhedssætninger**
P260 Indånd ikke pulver/røg/gas/tåge/damp/spray.
P280 Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.
P303+P361+P353 VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilmudset tøj tages straks af/fjernes. Skyl/brus huden med vand.
P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
P310 Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.
P301+P330+P331 I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Skyl munden. Fremkald IKKE opkastning.
P405 Opbevares under lås.
- **Nationale forskrifter:**
- **Oplysninger vedrørende beskæftigelsesbegrænsning:** Overhold arbejdsbegrænsningerne for unge.
- **Fareklasse for vand:** WGK 1 (Selvklassificering): svagt vandforurenende.
- **Øvrige forskrifter, restriktioner og forbudsforordninger:**
Bemærk begrænsninger af markedsføring og anvendelse i overensstemmelse med Bilag XVII af Forordning (EF) nr. 1907/2006.
- **15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering:** Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Alle ovenstående angivelser er baseret på vores aktuelle viden, udgør dog ikke nogen tilsikring af produktets egenskaber og stifter heller ikke noget kontraktligt retsforhold.

- **Risikoangivelser**
Denne/disse R-sætning(er) gælder for indholdsstoffen/rne, men er ikke nødvendigvis knyttet til selve præparatet.
H290 Kan ætse metaller.
H302 Farlig ved indtagelse.
H312 Farlig ved hudkontakt.
H314 Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.
H315 Forårsager hudirritation.
H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.
H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.
R21/22 Farlig ved hudkontakt og ved indtagelse.
R34 Ætsningsfare.

(Fortsættes på side 9)

DK

Trykdato: 03.10.2012

Revision: 03.10.2012

Handelsnavn: P400 SC

(Fortsat fra side 8)

*R35 Alvorlig ætsningsfare.**R36 Irriterer øjnene.**R36/38 Irriterer øjnene og huden.**R37 Irriterer åndedrætsorganerne.***· Datablad udstedt af:***C.S.B. GmbH**Phone: ++49-2151 - 652086-0**Parkstrasse 29**Fax: ++49-2151 - 652086-9**D-47829 Krefeld**Germany***· Forkortelser og akronymer:***ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)**IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods**IATA: International Air Transport Association**GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals**LC50: Lethal concentration, 50 percent**LD50: Lethal dose, 50 percent***· * Dataene ændret i forhold til tidligere version**

DK